

1. Статистикалық байқаудың мақсаты

Бұл форманың бақылау мақсаты – пайда болатын, пайдаланылатын, зарарсыздандырылатын, сонымен бірге кәсіпорынның аумағында немесе аумағынан тыс үйлетін немесе көмілетін қауіпті қалдықтардың көлемін анықтау болып табылады.

2. Респонденттер тобы

Көрсетілген нысанды халықтың денсаулығы мен айналадағы ортаға қауіп төндіретін қауіпті қалдықтар пайда болатын, қажетке жаратылатын, зарарсыздандырылатын, үйлетін немесе көмілетін заңды тұлғалар және олардың құрылымдық бөлімшелері мемлекеттік статистика органдарына кезеңділігі жыл сайын толтырып, табыс етеді.

3. Нысанда қолданылатын терминдер мен анықтамалар

Қауіпті қалдықтар – құрамында қауіпті қасиеттері (уыттылығы, жарылыс қаупі, радиоактивтілігі, өрт қаупі, жоғары реакциялық қабілеті) бар зиянды заттар болатын, дербес немесе басқа заттармен байланысқа түскен кезде қоршаған ортаға және адам денсаулығына тікелей немесе ықтимал қауіп төндіретін қалдықтар.

Қалдықтарды көдеге жарату – қалдықтарды қайталама материалдық немесе энергетикалық ресурстар ретінде пайдалану.

Қалдықтарды көму – қалдықтарды шектеусіз мерзім ішінде қауіпсіз сақтау үшін арнайы белгіленген орындарға жинап қою.

Қалдықтарды сақтау – қалдықтарды кейіннен қауіпсіз жою мақсатында оларды арнайы бөлінген жерлерде жинап қою.

Радиоактивті қалдықтар – мөлшері мен шоғырлануы Қазақстан Республикасының атом энергиясын пайдалу туралы заңнамасында белгіленген радиоактивті заттар үшін регламенттелген мәндерден асатын радиоактивті заттары бар қалдықтар.

Қалдықтарды сыныптау – қалдықтардың қоршаған ортаға және адам денсаулығына қауіптілігіне сәйкес оларды жіктеуге жатқызу тәртібі.

Қауіпті қалдықтар 3 қауіптілік деңгейіне бөлінеді:

- 1) Жасыл – G индексі
- 2) Янтарь – A индексі
- 3) Қызыл – R индексі

Қауіпті қалдықтардың қауіптілік сыныптары қоршаған ортаны қорғау бойынша ведомстволық бөлімшелерінің мамандарының, санитарлық-эпидемиологиялық станциялардың жергілікті табиғатты қорғау органдары мамандарының қатысуымен мекемелердің технологиялық өндірістік лабораторияларында, ведомстволық ғылыми-зерттеу институттарында анықталады.

Қалдықтар сыныптауышы – қалдықтарды сыныптау нәтижелері қамтылған, қолданбалы сипаттағы ақпараттық-анықтамалық құжат.

4. Әдіснамалық түсініктемелер

Көрсетілген нысанды өнеркәсіп кәсіпорнының экологиялық төлқұжаты, кіріс-шығыс құжаттары (кіріс және шығыс ордерлері, материалдарды қабылдау туралы актілер, қауіпті материалдар мен заттарды жөнелту жүкқұжаты, қауіпті өнеркәсіп қалдықтарын өткізу төлқұжаты, қойма есебінің карточкасы мен ведомосі, кәсіпорыннан қалдықтарды шығару құжаттары және т.б.) негізінде жасалады. Алғашқы есепке алу құжаттары болмаған ретте нысан материалдық баланс есептері, бағалаулар және басқа деректер негізінде толтырылады.

Ауыл шаруашылығының кәсіпорындары жарамсыз болған немесе қолдануға тыйым салынған пестицидтер мен улы химикаттардың (өсімдік қорғаудың химиялық құралдарының) нақты қолда бары, пайда болуы және бөгделерге берілуі (зарарсыздандырылуы,

1. Цель статистического наблюдения

Целью наблюдения данной формы является определение объема опасных отходов, которые образуются, используются, обезвреживаются, а также складированы или производится захоронение на территории или за пределами территории предприятия.

2. Круг респондентов

Указанную форму заполняют за год и представляют в органы государственной статистики юридические лица и их структурные подразделения, на которых образуются, используются, обезвреживаются, складированы или производится захоронение опасных отходов, представляющие опасность для здоровья населения и окружающей среды.

3. Термины и определения, используемые в форме

Опасные отходы – отходы, которые содержат вредные вещества, обладающие опасными свойствами (токсичностью, взрывоопасностью, радиоактивностью, пожароопасностью, высокой реакционной способностью) и могут представлять непосредственную или потенциальную опасность для окружающей среды и здоровья человека самостоятельно или при вступлении в контакт с другими веществами.

Утилизация отходов – использование отходов в качестве вторичных материальных или энергетических ресурсов.

Захоронение отходов – складирование отходов в местах, специально установленных для их безопасного хранения в течение неограниченного срока.

Хранение отходов – складирование отходов в специально отведенных местах в целях их последующего безопасного удаления.

Радиоактивные отходы – отходы, содержащие радиоактивные вещества в количестве и концентрации, превышающих регламентированные для радиоактивных веществ значения, установленные законодательством Республики Казахстан об использовании атомной энергии.

Классификация отходов – порядок отнесения отходов к классам в соответствии с их опасностью для окружающей среды и здоровья человека.

Опасные отходы подразделяются на 3 уровня опасности:

- 1) Зеленый – индекс G
- 2) Янтарный – индекс A
- 3) Красный – индекс R

Уровни опасности опасных отходов определяются технологическими производственными лабораториями предприятий, ведомственными научно-исследовательскими институтами с участием специалистов ведомственных подразделений по охране окружающей среды, специалистов местных природоохранных органов и санитарно-эпидемиологических станций.

Классификатор отходов – информационно-справочный документ прикладного характера, в котором содержатся результаты классификаций отходов.

4. Методологические пояснения

Указанная форма составляется на основании экологического паспорта промышленного предприятия, приходно-расходных документов (приходные и расходные ордера, акты о приемке материалов, накладные на отпуск токсичных материалов и веществ, паспорта сдачи опасных промышленных отходов, карточки и ведомости складского учета, документы на вывоз отходов с предприятия и др.). При отсутствии первичного учета заполнение формы производится на основании расчетов по материальному балансу, оценок и других данных.

Предприятия сельского хозяйства представляют отчет о наличии, образовании и передаче на сторону (обезвреживании, складировании) пришедших в негодность или запрещенных к применению пестицидов и ядохимикатов (химических средств защиты растений).

4. Өдіснамалық түсініктемелер

үйілуі) туралы есеп береді.

Қауіпті қалдықтардың барлық түрі, оның ішінде құрамында улы заттары бар жарамсыз болып қалғандары да (қолдануға тыйым салынған пестицидтер мен улы химикаттарды қоса) есепке алуға жатады.

Бұдан әрі пайдалануға болатын, дайын өнім, сондай-ақ өндіріс технологиясы бойынша дайын өнім алу мақсатына арналған жартылай фабрикаттар болып табылатын зиянды заттар (өнімдер, қоспалар) есепке алуға жатпайды.

Сонымен қатар «Атмосфералық ауаны қорғау туралы есептің» 2-ТП (ауа) статистикалық нысанында бейнеленетін ағын сүмен су объектілеріне және атмосфералық ауаға тарайтын қауіпті қалдықтар да есепке алынбайды.

Сонымен бірге есептерде тиісті ғимараттар мен қондырғыларда ұшқан газдар мен ағын суды тазалау процесінде ұсталған (алынған) зиянды заттардың пайда болуы, зарарсыздандырылуы, үйілуі, т.с.с. өз бейнесін табуға тиіс.

Кәсіпорында пайда болған, басқа кәсіпорындардан келіп түскен радиоактивті қалдықтар, оларды пайдалану, зарарсыздандыру, үю және аластау да есепке алынуға жатады.

Қолданылып жүрген нормалар мен ережелерде белгіленген шамалардан асқан мөлшерде радиоактивті заттары бар және сол өндірісте не басқа жерде бұдан былай тіпті тәжірибелік зерттеулерде де пайдалануға болмайтын ерітінділер, бұйымдар, материалдар, биологиялық объектілер радиоактивті қалдықтарға жатады. Сондай-ақ бұдан былай пайдалануға болмайтын ионды сәулелердің істен шыққан көздіктері де радиоактивті қалдықтарға жатады.

Агрегативтік (физикалық) жағдайына қарай радиоактивті қалдықтар сұйық және қатты болып бөлінеді. Сұйық радиоактивті қалдықтарға бейорганикалық заттардың, фильтрлік материалдардың пультері, органикалық сұйықтықтар (майлар, еріткіштер және т.б.) жатады. Қатты радиоактивті заттарға бұйымдар, материалдар, биологиялық объектілер, жұмыс істелінген иондайтын сәуле бөлетін көздер жатады.

Есептерде қауіпті қалдықтар туралы деректер осы қалдықтың жалпы салмағы бойынша (барлық қосалқыларымен қоса) тоннамен үтірден кейін бір белгіге дейінгі дәлдікпен көрсетіледі. Сынабы бар қалдықтар мен оның қосылыстары туралы деректер, сынапты шамдардың қалдықтары шамда 0,065 грамм сынап болады деген есеппен келтіріледі.

Қалдықтар нысанда көрсетілген қауіптілік деңгейлері мен қалдық түрінің атауындағы қауіпті компонентінің аса мол нақты түрлеріне жатады.

Егер қалдықтардың құрамына әр түрлі қауіпті қалдықтар деңгейлеріне (түрлеріне) жататын екі немесе одан да көп қауіпті компоненттер ексе, онда қалдықтың осы типін тиісті деңгейге (түрге) жатқызу ең жоғары қауіптілік деңгейі бар компонент бойынша жүргізіледі. Олардың қауіптілігі бірдей болған жағдайда қалдық түрінің атауы көрсетілген компоненттің мол сандысына орай жатқызылады.

Кәсіпорында есеп бланкісінде бөлінгеннен басқа қауіпті қалдықтардың түрлері бар болған жағдайда, ол қалдықтар қалдықтар «өзге де қалдықтар» – жолында өздері жататын қауіптілік деңгейлеріне сәйкес көрсетіледі.

Қауіптіліктің бір деңгейіндегі қалдықтар бланкіде бөлінген барлық жиынтығы плюс қауіптіліктің осы деңгейіндегі өзге де қалдықтар осы деңгейдің қорытынды жолына тең.

Егер есепте өткен жылмен салыстырғанда айрықша ауытқулар болса, онда көрсеткіштердің айрықша көбеюінің немесе азаюының себептері көрсетілген түсіндірме жазбаны есепке қосу қажет.

1-бағанда есепті жылдың басында кәсіпорынның аумағы мен оның шегінен тыс жерлердегі сақтау және жинақтау орындарында, қоймаларда, қорымдарда, полигондарда, үйінділерде және т.б. жатқан қауіпті қалдықтар түгел көрсетіледі.

2-бағанда есепті жылда тікелей есеп беретін кәсіпорында пайда болған қауіпті қалдықтардың мөлшері (басқа кәсіпорындардан келіп түскен қалдықтар есепке алынбай) көрсетіледі.

3-бағанда есеп беретін кәсіпорынға өңдеу, зарарсыздандыру, үю, пайдалану және басқа мақсаттар үшін басқа кәсіпорындардан (бөгделерден) келіп түскен және дайын өнім немесе жартылай фабрикат емес қалдықтардың саны көрсетіледі.

4-бағанда есеп беретін кәсіпорында әйтеуір бір өнім алу үшін пайдаланылған қалдықтардың саны бейнеленеді.

5-бағанда кәсіпорында толық зарарсыздандырылған (жойылған) қалдықтар саны көрсетіледі. Ішінара зарарсыздандырылған қалдықтар бұл бағанда бейнеленбейді, бірақ 1, 2, 4, 6, 7 және 8 бағандардың 1-40 жолдарында көрсетіледі.

6-бағанда басқа кәсіпорындарға пайдалану, зарарсыздандыру, үю үшін т.б. берілген қалдықтар саны көрсетіледі.

7-бағанда қалдықтар ұйымдасқан түрде үйілетін және көмілетін орындарға (сақтау, жинақтау орындарына, қоймаларға, қорымдарға, полигондарға және т.б. жөнелтілген қалдықтар көрсетіледі.

8-бағанда тұрмыстық қатты қалдықтарды жинау (көму) үшін белгіленген тәртіппен жұмыс істеп тұрған (санкция берілген) үйінділер мен полигондарға жөнелтілген қалдықтар саны келтіріледі.

9-бағанда есепті кезеңнің аяғында кәсіпорынның аумағындағы және одан да тыс жерлердегі, бірақ кәсіпорынның балансында бар қауіпті қалдықтардың барлық қорланған саны бейнеленеді.

10-бағанда есепті жылы жол берілген жергілікті атқару органдары және Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің аумақтық органдарымен белгіленген қауіпті қалдықтарды үюге (көмуге) рұқсат етілген көлем көрсетіледі.

4. Методологические пояснения

Учету подлежат все виды опасных отходов, в том числе пришедшая в негодность продукция, содержащая вредные вещества (включая пришедшие в негодность и запрещенные к применению пестициды и ядохимикаты).

Не подлежат учету вредные вещества (продукты, соединения), являющиеся готовой продукцией, подлежащей дальнейшему использованию, а также полуфабрикатами, предназначенными по технологии производства для дальнейшей переработки в целях получения готовой продукции.

Также не учитываются опасные отходы, поступающие в водные объекты со сточными водами и в атмосферный воздух, которые отражаются в форме статистической отчетности 2-ТП (воздух) «Отчет об охране атмосферного воздуха».

В отчете должно отражаться образование, обезвреживание, складирование и т.п. опасных веществ, уловленных (полученных) в процессе очистки отходящих газов и сточных вод на соответствующих сооружениях и установках.

Учету подлежат радиоактивные отходы, образовавшиеся на предприятии, поступившие от других предприятий, их использование, обезвреживание, складирование и удаление.

К радиоактивным отходам относятся растворы, изделия, материалы, биологические объекты, содержащие радиоактивные вещества в количествах, превышающих величины, установленные действующими нормами и правилами и не подлежащие дальнейшему использованию на данном или каком либо другом производстве и в экспериментальных исследованиях. К радиоактивным отходам относятся также отработавшие источники ионизирующих излучений, не находящиеся дальнейшего применения.

По агрегативному (физическому) состоянию радиоактивные отходы разделяются на жидкие и твердые. К жидким радиоактивным отходам относятся растворы неорганических веществ, пульты фильтроматериалов, органические жидкости (масла, растворители и др.). К твердым радиоактивным отходам относятся изделия, материалы, биологические объекты, отработавшие источники ионизирующих излучений.

Данные по опасным отходам показываются в отчете в тоннах с точностью до трех знаков после запятой по общему весу данного отхода (со всеми попутными включениями). Данные о ртутьсодержащих отходах и его соединениях, отходы ртутьсодержащих ламп приводятся из расчета содержания в одной лампе 0,065 грамма ртути.

Отходы относятся к указываемым в форме уровням опасности и конкретным видам по преобладающему содержанию в них наиболее опасного компонента, указанного в названии вида отходов.

Если в состав отходов входят два или более опасных компонентов, относящихся к разным уровням (видам) опасных отходов, то отношение этого типа отходов к соответствующему уровню (виду) производится по компоненту, имеющему наивысший уровень опасности. При равной их опасности отнесение производится по преобладающему количеству компонента, указанного в названии вида отходов.

При наличии на предприятии других видов опасных отходов, отличных от выделенных в бланке отчетности, отходы указываются в строках – «прочие отходы», соответственно по тем уровням опасности к которым относятся.

Сумма всех выделенных в бланке отходов одного уровня опасности плюс прочие отходы этого уровня опасности равна итоговой строке по этому уровню опасности.

Если в отчете, в сравнении с прошлым периодом, имеются резкие расхождения, то необходимо к отчету приложить пояснительную записку, с кратким изложением причин резкого увеличения или уменьшения показателей.

В графе 1 показывается все накопленное количество опасных отходов на начало отчетного года, находящихся на балансе предприятия, как на территории предприятия, так и за его пределами: в принадлежащих предприятию хранилищах, накопителях, складах, могильниках, полигонах, свалках и др.

В графе 2 показывается количество опасных отходов, которые образовались непосредственно на отчитываемом предприятии за отчетный год (без учета отходов, поступивших от других предприятий).

В графе 3 показывается количество отходов, поступивших от других предприятий (со стороны) на отчитываемое предприятие для переработки, обезвреживания, складирования, использования и др. и не являющихся готовой продукцией или полуфабрикатами.

В графе 4 отражается количество отходов, которые были использованы для получения какой-либо продукции на отчитываемом предприятии.

В графе 5 показывается количество отходов, которое было полностью обезврежено (уничтожено) на предприятии. Частично обезвреженные отходы в этой графе не отражаются, а показываются соответственно в графах 1, 2, 4, 6, 7 и 8 по строкам 1 - 40.

В графе 6 отражается количество отходов, переданных на другие предприятия для использования, обезвреживания, складирования и др.

В графе 7 показывается количество отходов, направленных в места организованного складирования и захоронения отходов (хранилища, накопители, склады, могильники, полигоны и др.).

В графе 8 приводится количество отходов, направленных на действующие в установленном порядке (санкционированные) свалки и полигоны, предназначенные для складирования (захоронения) твердых бытовых отходов.

4. Әдіснамалық түсініктемелер

4. Методологические пояснения

В графе 9 отражается все накопленное количество опасных отходов на предприятии на конец отчетного периода, находящихся как на территории предприятия, так и за его пределами, но находящихся на балансе предприятия.
В графе 10 показывается объем разрешенный на складирование (захоронение) опасных отходов на отчетный год, установленный местными исполнительными органами и территориальными органами Министерства охраны окружающей среды.

5. Арифметикалық-логикалық бақылау

5. Арифметико-логический контроль

1-бөлім.

1-жол = 2-4 жолдардың қосындысына (барлық бағандар бойынша)

9-баған \geq 1+2+3-4-5-6-7-8 бағандар (барлық жолдар бойынша)

2-бөлім.

1-жол = 2, 10, 29 жолдардың қосындысына (барлық бағандар бойынша)

2-жол = 3-9 жолдардың қосындысына (барлық бағандар бойынша)

10-жол = 11-28 жолдардың қосындысына (барлық бағандар бойынша)

29-жол = 30-37 жолдардың қосындысына (барлық бағандар бойынша)

9-баған \geq 1+2+3-4-5-6-7-8 бағандар (барлық жолдар бойынша)

3-бөлім.

9-баған \geq 1+2+3-4-5-6-7-8 бағандар (барлық жолдар бойынша)

9-баған бойынша бақылау барлық бөлімдерде 7-бағандағы үю ұйымдастырылған жерге жөнелтілген қалдықтар жыл соңына (9-баған) кәсіпорынның балансында бейнеленген жағдайда жол берілетін бақылау болып табылады.

Раздел 1.

Строка 1 = сумме строк 2-4 (по всем графам)

Графа 9 \geq Графы 1+2+3-4-5-6-7-8 (по всем строкам)

Раздел 2.

Строка 1 = сумме строк 2, 10, 29 (по всем графам)

Строка 2 = сумме строк 3-9 (по всем графам)

Строка 10 = сумме строк 11-28 (по всем графам)

Строка 29 = сумме строк 30-37 (по всем графам)

Графа 9 \geq Графы 1+2+3-4-5-6-7-8 (по всем строкам)

Раздел 3.

Графа 9 \geq Графы 1+2+3-4-5-6-7-8 (по всем строкам)

Контроль по графе 9 во всех разделах является допустимым в случаях, когда отходы из графы 7, направленные в места организованного складирования отражаются на балансе предприятия на конец года (графа 9).